

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

MAREC

SLOVENSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

Izpitna pola 1

Pisna naloga esejskega tipa

Petek
17. marec 2000 / 150 minut

*Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki; kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.
Izpiti poli je priloženo besedilo za interpretativni esej.*

PREDMATURITETNI PREIZKUS

NAVODILA KANDIDATU

**Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.
Ne obračajte strani, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.**

V tej izpitni poli so navodila za razpravljalni in interpretativni esej. Izberite samo en esej. Pišite z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom v izpitno polo. **Pišite razločno.** Pisane s samimi velikimi črkami (verzalkami) ni dovoljeno (odbitne točke). Nečitljivi eseji bodo ocenjeni z nič točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

V razpredelnici označite izbrani esej z "x".

Razpravljalni esej	Interpretativni esej

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 2 prazni.

RAZPRAVLJALNI ESEJ

ODLOČILNI TRENUTEK NA ŽIVLJENJSKI POTI TINE IN KATARINE IZ PREGLJEVE IN KOCBEKOVE NOVELE

V eseju skušajte

- povzeti zgodbi obeh oseb in se opredeliti, katera je kot celota bolj pretresljiva;
- izbrati najodločilnejši trenutek v življenju obeh oseb in razčleniti poglavitni vzrok, ki je do njega privedel;
- primerjati, kako v tem trenutku gledata nase Tina in Katarina, kako gleda nanju njuna okolica, kako Vi;
- opisati zgodovinsko ozadje, prikazano v obeh novelah, in razložiti, kako te okoliščine vplivajo na usodo obeh ženskih oseb;
- imenovati literarni smeri, ki jima pripadata noveli, ter navesti po dve poglavitni značilnosti vsake smeri.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.

Pri pisanju eseja upoštevajte ta navodila, vendar se Vam ni treba togo držati v njih predstavljenega zaporedja. Esej naj obsegaja od 700 do 1000 besed.

INTERPRETATIVNI ESEJ

Edvard Kocbek: ČRNA ORHIDEJA (odlomek)

Edvard Kocbek: Strah in pogum. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1984. 289–294.

V eseju skušajte

- povzeti dogajanje v odlomku, opisati in komentirati reakcije glavnih oseb;
- razčleniti, kako glavne osebe pojmujejo krivdo, ponazoriti vsako pojmovanje s citatom in se opredeliti do najbolj prepričljivega pojmovanja;
- primerjati idejne razlike med glavnimi osebami, kakor se kažejo v celotni noveli, in imenovati filozofsko ozadje, ki ga ponazarjajo;
- razčleniti tri poglavitne pripovedne (slogovne) postopke v odlomku in tisto jezikovnoslogovno sredstvo, ki po Vašem mnenju prispeva k poetičnosti odlomka.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.

Pri pisanju eseja upoštevajte ta navodila, vendar se Vam ni treba togo držati v njih predstavljenega zaporedja. Esej naj obsegaja od 700 do 1000 besed.

NASLOV IZBRANEGA ESEJA

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN